

фахівці. Проте питання системного підходу до її рішення, в якому враховувалися б особливості інвестиційної і будівельної діяльності і соціально-економічних умов їх сумісного і ефективного функціонування на сьогоднішній день розроблені недостатньо. В зв'язку з цим, у міру поглиблення ринкових відносин проблема розвитку інвестиційно-будівельної діяльності на рівні країни і її регіонів ставить задачу створення методології її системного управління, заснованого на принципах, методах і організаційних формах, що дозволяють перейти до створення механізму цільової орієнтації всіх елементів системи на рішення стратегічних і тактичних задач стабілізації і подальшого підйому економіки у всіх галузях і сферах господарювання.

Список використаних джерел:

1. Кочуєв В. Проблеми прийняття господарських рішень в умовах ризику та невизначеності на регіональному й місцевому рівнях/ В. Кочуєв// Аспекти самоврядування. – 2005. – №2. – С. 57.
2. Инвестиционно-строительный комплекс в рыночных условиях: [Учеб.пособие] / В.В.Бузырев, О.Г.Иванченко, Д.А.Ващук, И.В.Федосеев; Под ред В.В.Бузырева. – М., 1994. – 125 с.
3. Асаул А.Н. Финансово-строительные группы -основа региональных строительных комплексов/ А.Н. Асаул, А.В. Батрак // Экономика строительства. – 1999. –№3. – С.8 – 12.
4. Закон України «Про стимулювання розвитку регіонів від 8.09.2005 р. №2850// Офіційний вісник України. – 2005. – №40. – Ст. 2529.
5. Тимків Р.М. Сучасні технології комфорту [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.extim.com.ua/about.html>

References:

1. Kochuyev, V. (2005), “Issues economic decision-making under risk and uncertainty at the regional and local levels“, *Aspects government*, vol 2. - P. 57.
2. Buzyrev V.V., Ivanchenko O.G., Vaschuk D.A., Fedoseev I.V. (1994), Investment-building complex in market conditions, Moscow, Russian Federation.
3. Asaul A.N. (1999), “Financial and construction group -osnova regional construction complexes“, *Construction Economics*, vol 3. - Pp. 8 - 12.
4. Law of Ukraine (2005) "On the promotion of regional development from 08/09/2005 p. №2850, *Official Bulletin of Ukraine*, vol 40. - Pp. 2529.
5. Tymkiv R.M. Modern comfort technology , available at: <http://www.extim.com.ua/about.html>

Рецензент: Дацій О.І., д.е.н., професор

УДК 351

Гончаренко І. Г.,

к.е.н., доцент

Черкаського державного технологічного університету

**ДОСЛІДЖЕННЯ ДОМІНУЮЧИХ ТЕНДЕНЦІЙ ДЕРЖАВНОГО
УПРАВЛІННЯ ТА УМОВ ТЕРИТОРІАЛЬНОГО РОЗВИТКУ КРАЇНИ**

Анотація. У статті узагальнені підходи до визначення «регіон» і досліджували область як суб'єкт влади. Поділ влади передбачає, що область визнана органом і об'єктом державного управління в рамках закону про розмежування країни і центр влади.

Ключові слова: регіон, державного управління, центр влади.

Гончаренко И.Г.,

к.э.н., доцент

Черкасского государственного технологического университета

**ИССЛЕДОВАНИЕ ДОМИНИРУЮЩИХ ТЕНДЕНЦИЙ
ГОСУДАРСТВЕННОГО УПРАВЛЕНИЯ И УСЛОВИЙ
ТЕРРИТОРИАЛЬНОГО РАЗВИТИЯ СТРАНЫ**

Аннотация. В статье обобщены подходы к определению «регион» и исследовали область как субъект власти. Разделение властей предполагает, что область признана органом и объектом государственного управления в рамках закона о разграничении страны и центр власти.

Ключевые слова: регион, государственного управления, центр власти.

Goncharenko I.G.,

ph.D., associate Professor

Cherkasskoho hosudarstvennoho tehnolohycheskoho University

**STUDY OF DOMINANT TRENDS OF PUBLIC ADMINISTRATION AND
CONDITIONS OF TERRITORIAL DEVELOPMENT COUNTRIES**

Annotation. The dominant trends and the impact of globalization on socio-economic development of the region as the object of state control have been considered. The processes of globalization we can see in all spheres of human activity, it determined a gradual formation of a global economic space. Thus, decreases the probability of preserving the independence of national economies. The purpose of this article is to determine the effectiveness of the advantages and limitations of the negative globalization effects in the context of dominant trends study of the of state administration and territorial country development.

One of the priorities of the state regional Ukraine development, which corresponds to the principle of States integration through the regional integration activities of Euroregions. Three types of Euroregions have been presented in this paper. For Ukraine is an attribute the second and third type of Euro regions which also have been presented in the article.

The article summarizes the approaches to the definition of "region" and explored the region as a subject of government. The separation of powers suggests that the region is recognized as the authority and object of state administration in the law framework on the delimitation of the country and centre powers. Evidences of the region as a subject of government have been formed.

The financial mechanism plays the primary role of state regulation of regional socio-economic development, which must provide financial viability of regions to meet their needs for socio-economic development, addressing imbalances according to the territory peculiarities and its financial capacity. This mechanism defines the entity, the nature and direction of regional operation and their financial potential. Depending on the purpose of display actions on individual subjects of financial and economic relations according to the theory needs and practice were formed using the financial mechanism. The composition and structure of the financial mechanism depend on the development level of territories, historical and mental characteristics according of views, goals and objectives which planned by the regions. Therefore, it is impossible to underestimate the role of the financial mechanism as effective multipurpose mechanism ensuring the financial viability of the regions and their potential.

Постановка проблеми. Процеси глобалізації проявляються у всіх сферах діяльності людини, визначають поступове формування світового економічного простору. Таким чином, зменшується імовірність збереження самостійності

національних економік.

В цьому контексті зростає взаємозалежність світу, посилюються взаємозв'язки між країнами, регіонами, містами, змінюється їх ієрархія, кількісні та якісні індикатори. Поляризація сучасного світу, втілена в антиноміях «розвинені – слаборозвинені», «заможні – бідні», «високі технології – сировинні ресурси», просторових осях «Північ – Південь», «Захід – Схід» породжує для більшості країн світу проблему самоідентифікації у глобальному середовищі. Кожна держава стає об'єктом спрямування діяльності транснаціональних фінансових структур, зовнішньої лімітації стратегій і пріоритетів з боку міжнародних організацій та установ.

Аналіз останніх досліджень. Питання процесів глобалізації неодноразово підкреслювались в працях багатьох вітчизняних дослідників, зокрема В. Білоуса, І.Бураковського, В.Будкіна, І.Грицяка, Л.Губерського, А.Кредисова, І.Куліш, Г.Немирі, В.Шамрая. Дослідженню окремих аспектів державного управління регіональним розвитком посприяли праці, авторами яких є: Е.Алаєв, Л.Бальцерович, З.Варналій, Т.Лозинська, Л.Пісьмаченко.

Метою статті є визначення ефективного використання переваг та обмеження негативних наслідків впливу процесів глобалізації за умов ретельного дослідження домінуючих тенденцій державного управління та умов територіального розвитку країни.

Викладення основного матеріалу. Для України, як і інших постсоціалістичних країн, що зазнали і зазнають радикальних змін внаслідок переходу від централізованої до ринкової економіки, інтеграція у світове господарство є однією з передумов власного прогресу. Зважаючи на дискусійність окремих сторін глобалізації та незаперечність диспропорцій у рівнях соціально-економічного розвитку різних країн світу, визначення форм та напрямів залучення національної економіки до світової системи є нагальною потребою [1].

Ефективне використання переваг та обмеження негативних наслідків впливу процесів глобалізації можливе за умов ретельного дослідження домінуючих тенденцій у цій сфері, як важливих умов територіального розвитку країни. В такому контексті, дослідження впливу процесів глобалізації на економіку України є актуальним і своєчасним [7]. Це необхідно для оцінки системи міжнародних зв'язків країни та її регіонів, з метою економічного піднесення держави, її інтеграції у світове господарство.

Кожний регіон відрізняється своєю економічною і соціальною структурою, а також роллю у вирішенні регіональних і загальнодержавних завдань. Тому соціально-економічні процеси, що відбуваються в регіоні і потребують управління, повинні відповідати інтересам вирішення тих завдань, які властиві конкретному територіальному утворенню [6].

У зв'язку з цим дослідження системи і механізму державного управління регіоном набуває актуального значення.

Одним із пріоритетів державного управління регіональним розвитком

України, який відповідає за принципові інтеграції держав через інтеграцію регіонів, виступає діяльність єврорегіонів. Сьогодні існує три типи єврорегіонів: 1) єврорегіони всередині ЄС; 2) єврорегіони між державами-членами ЄС та їх сусідами; 3) єврорегіони, створені між державами, які не належать до ЄС. В Україні наявні Єврорегіони другого і третього типів. Їх особливостями є те, що вони: сприяють розвитку транскордонної співпраці між регіональними владами; створені центральними органами влади за відповідної ініціативи нижчої ланки; до певної міри є залежними від центру; мають подібну структуру, яка не передбачає підрозділів щодо зв'язків із громадськістю та контролю [2]. Українські єврорегіони мають власні органи управління, однак поточну діяльність здійснюють органи влади, а не відокремлені структурні підрозділи. АРР як інструменти регіонального розвитку довели свою ефективність у державах Європи, однак в Україні їх ефективність низька, що пояснюється відсутністю відповідного фінансового забезпечення.

Регіон як об'єкт державного управління є підсистемою держави, складається з окремих елементів, які покликані забезпечити власну життєдіяльність регіону. Одночасно він виступає як суб'єкт самоврядування на рівні власної життєдіяльності в межах компетенції, визначеної законодавством України про розмежування повноважень між суб'єктами України і центром [5]. Розмежування повноважень свідчить про те, що регіон визнаний суб'єктом самоврядування і об'єктом державного управління в рамках законодавства про розмежування повноважень суб'єкта України і центру. Як суб'єкт самоврядування регіон має такі ознаки:

- самостійність у розробці регіонального законодавства, розробці, затвердженні і виконанні регіонального (обласного) бюджету;
- встановлення регіональних податків і зборів;
- випуск регіональних позик під гарантії регіонального бюджету;
- регулювання на території регіону цін і тарифів на вироблювану продукцію і послуги підприємств, що знаходяться в регіональній власності;
- здійснення всіх повноважень власника стосовно об'єктів, що знаходяться в регіональній власності;
- затвердження програм і планів соціально-економічного розвитку;
- затвердження схеми управління територією регіону;
- утворення і скасування органів управління регіону;
- відповідальність за рішення, що приймаються;
- достатність матеріальних і фінансових ресурсів;
- територіальні ознаки: обмеженість і цілісність.

Регіон – це складна суспільна система, що включає територіально-просторовий, економічний, соціальний, природний, екологічний, політичний і культурний аспекти, тобто є об'єктом міждисциплінарних досліджень. Таким чином, існує багатозначність поняття «регіон».

Також, згідно з «Концепцією регіональної політики в Україні», розробленою під керівництвом академіка НАН України М.Чумаченком,

основна роль у державному регулюванні соціально-економічного розвитку регіонів належить фінансовому механізму [6]. Такий механізм повинен забезпечувати фінансову спроможність регіонів до задоволення їх потреб соціально-економічного розвитку, подолання диспропорцій з урахуванням особливостей територій та їх фінансового потенціалу. Він визначає сутність, характер і напрями функціонування регіональних фінансів. Його склад та структура залежать від рівня розвитку територій, історичних та ментальних особливостей та виходять із цілей та завдань, які ставлять перед собою регіони.

Фінансовий механізм має місце тоді, коли відбуваються фінансові відносини. Фінансовий механізм з метою відображення дії на окремих суб'єктах фінансово-економічних відносин згідно потреб теорії і практики поділяється на бюджетний механізм, фінансовий механізм фінансово-кредитних установ, фінансовий механізм суб'єктів господарювання, фінансовий механізм населення, фінансовий механізм позабюджетних фондів тощо.

Як зазначає С.Онишко, у багатьох випадках за допомогою фінансового механізму не вдається розв'язати багато питань, які при їх детальному розгляді повинні бути розв'язаними саме таким чином, що зумовлене незадовільною спрямованістю впливу дії такого механізму на той чи інший комплекс завдань та й багатогранність економічних зв'язків не може бути виражена через існування універсального механізму [3]. До недостатньої дієвості та результативності фінансового механізму схиляються й ряд інших науковців. Саме тому постає необхідність створення модифікованого фінансового механізму з позицій його цільової спрямованості та концентрації дій за визначеними напрямками, що дозволить уникнути багатьох проблем та досягнути конкретних цілей. Виходячи з цього, на нашу думку, існує необхідність виокремлення механізмів забезпечення фінансової спроможності соціально-економічного розвитку регіону. Виправданим є і виділення в межах структурних підсистем фінансового механізму відповідно механізмів забезпечення бюджетної, інвестиційної, кредитної спроможностей, фінансової спроможності суб'єктів господарювання, населення та позабюджетних фондів, від яких залежить фінансова спроможність території. Усе це потребує обґрунтування сутності, структури, спрямованості дії механізмів забезпечення фінансової спроможності на вирішення поставлених завдань та визначення інструментів таких механізмів.

Висновки. З огляду на дослідження науковців та вищевикладене, на сьогодні лишається однозначним, що сучасний політичний стан міжнародного середовища визначається процесами глобалізації. Хоча у дослідників немає єдиного визначення цього явища і однозначної оцінки його наслідків, у літературі домінує уявлення глобалізації як поширення економічних, політичних і культурних процесів за межі держав і формування на цій основі нової цілісності світового простору. Досвід розвинутих країн, які досягли значних успіхів у науково-технічному прогресі, свідчить, що держава може мати процвітаючу економіку та прогрес в соціально-економічному розвитку

лише при відповідності інтересам вирішення тих завдань, що властиві конкретному територіальному утворенню.

Також, неможливо недооцінювати роль фінансового механізму як результативного універсального механізму, що забезпечує фінансову спроможність регіонів та їх потенціал.

Зважаючи на пріоритети державного управління регіональним розвитком та регіон як суб'єкт місцевого самоврядування слід підкреслити, що намічені тенденції є позитивними, а це є важливим критерієм вступу до ЄС і досягнення регіонами України стабільного розвитку.

Список використаних джерел:

1. Borysenko Z.M. Competition policy of the state as a factor of economic development of Ukraine: Monograph. – К. : Takson, 2008. – 344 p.
2. Grytsiak I.A. “Euroregion” as a managerial form of European regional policy // Actual problems of public administration: 3b. science. pr. / Editorial board: S.M.Seriogin (Editor in chief) and other. – D.: DRIPA NAAUU, 2011. – Publication. 2 (16). – p. 42-51.
3. Onyshko S. V. Financial support for innovative development: monograph/ S. V. Onyshko. – Irpin : NASBSU. – 2004. – 434 p.
4. Spalskyh O.Y. Methodological approaches to assessing the impact of the state management property on socio-economic development of the region / O.Y. Spalskyh// Social management and information processes control: collection of scientific works of DITU – Donetsk: DITU, 2010. – Т 11. – Collection. 164, series “State management”. – p. 3-12.
5. Phedulova L.I., Aleksandrova V.P., Bazhal Y.M., Danko M.S., Kuznetsova I.S. Innovative development of economy: a model management system, public policy. – К.: Basic, 2005. – 550 p.
6. Chymachenko M. G. Investment policy of Ukraine: experience, problems, prospects / M. G. Chymachenko, S. S. Aptekar, M. G. Bilopolskiy. – Donetsk : South-East, Ltd., 2003. – 292 p.
7. Promoting innovation management techniques in Europe. European Commission. Innovation paper. – 2011. – P. 17.

References:

1. Borysenko Z.M. Competition policy of the state as a factor of economic development of Ukraine: Monograph. – К. : Takson, 2008. – 344 p.
2. Grytsiak I.A. “Euroregion” as a managerial form of European regional policy // Actual problems of public administration: 3b. science. pr. / Editorial board: S.M.Seriogin (Editor in chief) and other. – D.: DRIPA NAAUU, 2011. – Publication. 2 (16). – p. 42-51.
3. Onyshko S. V. Financial support for innovative development: monograph/ S. V. Onyshko. – Irpin : NASBSU. – 2004. – 434 p.
4. Spalskyh O.Y. Methodological approaches to assessing the impact of the state management property on socio-economic development of the region / O.Y. Spalskyh// Social management and information processes control: collection of scientific works of DITU – Donetsk: DITU, 2010. – Т 11. – Collection. 164, series “State management”. – p. 3-12.
5. Phedulova L.I., Aleksandrova V.P., Bazhal Y.M., Danko M.S., Kuznetsova I.S. Innovative development of economy: a model management system, public policy. – К.: Basic, 2005. – 550 p.
6. Chymachenko M. G. Investment policy of Ukraine: experience, problems, prospects / M. G. Chymachenko, S. S. Aptekar, M. G. Bilopolskiy. – Donetsk : South-East, Ltd., 2003. – 292 p.
7. Promoting innovation management techniques in Europe. European Commission. Innovation paper. – 2011. – P. 17.

Рецензент: Дацій О.І., д.е.н., професор